

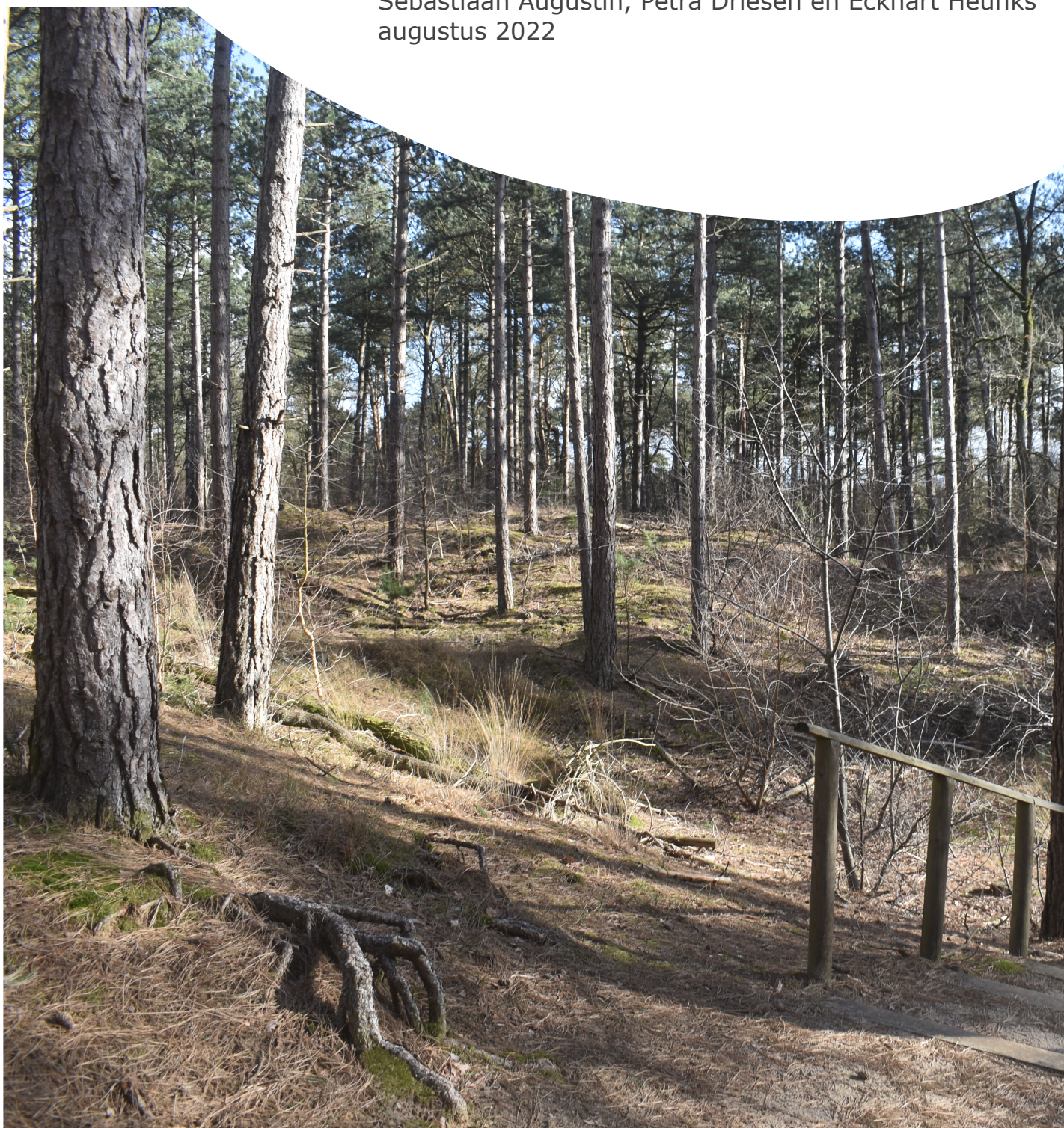

RAPPORT 1140

Nota Helchteren, Molenheide Ontwikkeling van natuurgebied

Deel 2: Programma van Maatregelen

Sebastiaan Augustin, Petra Driesen en Eckhart Heunks
augustus 2022

DEEL 2. PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

1. Gemotiveerd advies

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Initieel werd door *ARON bv* een archeologienota (ID 16572)¹⁹ opgesteld bestaande uit een bureauonderzoek. Op basis van het bureauonderzoek was het niet mogelijk om met voldoende zekerheid een uitspraak te doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan (kennispotentieel) en de omgang hiermee.

Daarom was bijkomend vooronderzoek noodzakelijk. Dit diende in eerste instantie te bestaan uit een landschappelijk bodemonderzoek om de gaafheid van het onderliggende oorspronkelijk bodemprofiel na te gaan. Afhankelijk van de resultaten van dit onderzoek, diende al dan niet een vooronderzoek naar prehistorische artefactensites dan wel een proefsleuvenonderzoek naar (proto-)historische sites uitgevoerd te worden.

Het aanvullend vooronderzoek dat effectief uitgevoerd werd, betrof een landschappelijk bodemonderzoek (2022B91). Het landschappelijk bodemonderzoek werd uitgevoerd in alle geselecteerde zones die werden beschreven in de in akte genomen archeologienota.

1.2 Duiding en waardering van de archeologie in het onderzoeksgebied

Uit het landschappelijk bodemonderzoek bleek dat in de verschillende zones afgedekte dan wel dagzomende podzol- of dekzandprofielen aanwezig waren met een potentieel voor prehistorische artefactensites dan wel (proto-)historische vindplaatsen. De podzolprofielen waren op veel plaatsen compleet en optimaal geconserveerd.

1.3 Impact van de geplande bodemingrepen

De initiatiefnemer plant op een ca. 83,5 ha groot gebied een landduin- en heideherstel voor het wild- en wandelpark Molenheide langs de gelijknamige straat te Helchteren (gem. Houthalen-Helchteren prov. Limburg). De geplande werken zullen gefaseerd uitgevoerd worden. In een eerste fase zullen bodemingrepen plaatsvinden in een 13,8 ha groot gebied dat uit vijf afzonderlijke deelzones bestaat.

Op basis van de omschrijving van de geplande bodemingrepen en de gedane aanpassingen hiervan naar aanleiding van de resultaten van het landschappelijk bodemonderzoek (*cfr. Deel 1, Hoofdstuk 3*) kan de impact van deze bodemingrepen op het mogelijk aanwezige archeologisch erfgoed als minimaal worden beschouwd, mits het naleven van enkele voorwaarden bij de uitvoer ervan.

¹⁹ <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/16572>

1.4 Bepaling van de maatregelen

Gezien de impact van de geplande werken minimaal is, is er geen aanvullend archeologisch onderzoek noodzakelijk mits bij de uitvoeren van de bodemingrepen aan volgende voorwaarden wordt voldaan:

- Het specifieke type herstel (landduin- dan wel heideherstel) bepaald per locatie moet uitgevoerd worden zoals beschreven in *Deel 1: Verslag van Resultaten, Hoofdstuk 3 Gericht beheer op basis van resultaten landschappelijk bodemonderzoek*;
- Bij de uitvoer mag een rupskraan gebruikt worden, maar dient een kantelbak verplicht toegevoegd te worden aan deze kraan. Daarnaast dient de machinist voldoende ervaren en voorzichtig te werk te gaan.
- Voor de afvoer van grond, hout, moet de machinerie met banden een lage bandendruk gebruiken om de impact te beperken;
- De aan- en afvoer dient over zoveel mogelijk hetzelfde tracé te gebeuren;
- Andere graafwerken dan deze beschreven per zone mogen niet uitgevoerd worden op het terrein.

Op te merken hierbij is dat bovenstaande maatregelen enkel gelden voor fase 1 van het landduin- en heideherstel in Molenheide.

Dat er geen verder archeologisch onderzoek nodig is, neemt echter niet weg dat de aannemer/uitvoerder van de werken gehouden blijft aan de meldingsplicht van archeologische vondsten moesten deze toch worden aangetroffen. De context zit vervat in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013. De vinder is verplicht om de vondst binnen de drie dagen te melden aan het agentschap Onroerend Erfgoed en beschermt de vondst en haar vindplaats tot tien dagen na het vinden.

